

Arrogant kutt rammer kystflåten

Regjeringen ønsker å halvere utslippene fra fiskerieringen innen 2030 og statsforbaket Enova skal være et viktig virkemiddel for nå dette målet. Da hjelper det ingen at Enova skyter seg selv i foten.

Støtte fra Enova er der for å avlaste risiko og kostnader for de som er først ute med å teste nye løsninger i omstilling til lavutslippssamfunnet. Enova har som oppgave å støtte teknologutvikling og markedsintroduksjon for klima- og energiløsninger, og kan sånn sett påvirkende både retning og tempo i det grønne skiftet. Enova beholder for eksempel støtte til ekkel til markedsandelen bli en stor del av nybudsjetten og prisen nesten den samme som fossibill. For norsk næringsliv er Enova en viktig aktør i det grønne skiftet, og støtteordningene derfra er både motivasjon og et økonomisk argument for å holde tempo på veien mot lavere utslipp.

Sammenlutningen ZeroKyst,

som Nordnorsk Rapport skriver om i dette nummer, ble etablert i 2021. ZeroKyst har som mål å skape teknologiske løsninger som kan kutte 50 % av klimautslippene i kystfartøy for fiske og havbruk. ZeroKyst ble organisert som et konsortium med finansiering på brutto 120 millioner kroner i et spleiselag mellom Norges Forskningsråd, SIVA og Innovasjon Norge, som ble kalt Green Platform. I tillegg har de fleste deltakerne betalt en betydelig egenandel. De 12 partene i prosjektet representerer hele verdikjeden fra fiskebåtrederi, båttyping, teknologbedrifter, forskningsinstitusjoner og fiskerikommuner, samt den nasjonale næringsklyngen Rensøy.

Så skulle man tro at fiskerne som ønsker å kjøpe nye batterier som går på batteri og diesel var midt i målgruppen for Enova. Hybridbåter er mellomgruppen som får både elektrifisering og økonomisk oppmuntring for å få flere til å følge de fiskerne som fra 2015

har tatt steget inn i det grønne skiftet. ZeroKyst har vært en av pådriverne i denne prosessen – og det gir resultat: I 2015 ble verdens første hybridfiskebåt produsert og deretter har samarbeid mellom Sinter, NTN, Siemens Energy og båttypere gitt mer forskning og utvikling av nye modeller. På tegnetripletten ligger nå verdens første nullutslippssjakk, med energi fra hydrogen og batteri, samtidig som ZeroKyst og de andre samarbeidspartnerne utvikler infrastruktur på land. Planene omfatter en mikroskala hydrogenfabrikk, og lauseanlegg på kaja.

Mitt i denne positive utviklingen har Enova bestemt seg for å avvike støtteordningen -Batteri i fartøy-. Uten forvarsel har statens organ plutselig stoppet tilskuddene, slik at en batterisjakk på 15 meter nå plutselig er 25 % dyrere enn en dieselsjakk. Hvorfor?

Enova argumenterer med at økningen i bruken av batterier

ifiskerifartøy ikke har vært så rask som Enova håpet på, og at batteri i fartøy -ikke er egnet til å skape den markedsandelen innenfor fiskeriflåten som vi ønsker og at det derfor er behov for nye virkemidler-. I såfall skal det statlige organet utvikle en ny støtteordning som skal være på plass i midten av 2024. Med andre ord: Enovas bidrag til å få oppfarten i det grønne skiftet i fiskeriflåten er å avslutte en ordning som fungerer.

Den fungerer ikke nødvendigvis optimalt, men de som jobber nærmest fiskerne, mener den er avgjørende. Svaret burde være mer støtte og stabile støtteordninger ikke en straff med å avslutte en ordning som faktisk får fiskerne til å investere i fartøy. ZeroKyst har nå midler til å utvikle og introdusere 10 lavutslippsfartøy med dieselsjakk og to nullutslippsfartøy med hydrogen. De første er allerede levert, men de neste blir ikke bygd for det kommer en ny støtteordning. Det koster nemlig 25 % mer for en «grønn» sjakk enn en dieselsjakk. Det betyr en prisstøp på 12-15 millioner kroner, plus 25 % i en tid med høyere rente og skyhøye priser. Skal det være Enovas rolle å gjøre det vanskeligere for kystfiskeriflåten i Nord-

Norge å bidra til det grønne skiftet? Holdningen til Enova i denne saken står i grell kontrast til hver- eller å støtte overgangen fra fossibill til ekkel, men kystfiskeriflåten er kanskje ikke så viktig, sett fra et kontor i Oslo?

Enova må gjerne utvikle nye, bedre og mer trafikke støtteordninger for elektrifiseringen av fiskeriflåten, men det er ingen grunn for å avslutte den gamle ordningen for den nye er på plass. Dessverre er det liten grunn til å tro at Enova vil lytte til kravet fra ZeroKyst og andre om å opprettholde sjakkens ordning fram til 2024, når den nye kommer. Det kom klart frem da klima- og miljøminister Espen Barth Eide svarte på spørsmålet i Stortinget nå i mai. ZeroKyst er klar på at de andre støtteordningene som Enova mener de har, ikke er egnet for kystflåten.

Enovas oppførsel i denne saken vitner om manglende rolleforståelse. I stedet for å lytte til de som til daglig er i kontakt med fiskerne, driver Enova direktebudsjettkutt, og forvarer sine vedtak med en merkelig logikk der peng er selvsjøre enn gutt. Hvis skulle trodd at det var Enovas rolle å gjøre det vanskeligere for kystfiskeriflåten i Nord-

▶▶▶

Sisilie fisker i barnehagetida

Ikke alle hadde troen da trebrørmoren Sisilie Skagen (29) satset som fisker med egen båt. Men den tørte Andenes-jenta har innfridd og vel så det.

Av –Jonas Ellingsen

Etter et år alena har år har fått beviset at fisken ikke bryr seg om kjenn når hun går i garnan. Og ikke minst at man kan utrette mykje godt i barnehagetida, skrev Sisilie på sin egen Facebook-side i februar.

Hun hadde da akkurat blitt tildelt rekrutteringskvote - og kunne også se tilbake på en bestått skoleeksamen under skoleeksamen. Her fisket hun alene med garn ut fra Stamsund, der hun bor sammen med samboer og barn. Selv med erfaring fra fiskeribåt var det en ny utfordring å mestre hele operasjonen selv.

Jeg hadde aldri kjørt båt helt alene, dratt garn eller lagt til kai. Klarer jeg virkelig dette, tenkte jeg. Men tvilen viste seg å være ubegrunnet.

Sisilie kunne notere seg for 40 tonn fisk, hvorav 20 av dem skott, på sin første skoleeksamen på egen båt.

Tidlig start For Sisilie Skagen er ikke sjø eller fiskerierne fremmede elementer. Hun vokste opp på kalkanen på Andenes og skartunger da hun var seks år gammel. Ikke minst har faren og fiskeren Bjørn Skagen tatt med begge døtrene i fiskeriløbet siden de var små.

For fire år siden kjøpte hun egen båt. Samtidig startet prosessen med kursing og klargjøring til det nye yrket, parallelt med familie og en jobb i helsesektoren.

I 2018 ble Sisilie og søsteren Mathilde utnevnt av VOL, der de var i full gang med å ta



Sisilie Skagen coener fornyrd med årets første trebrørmor. Hun fisker alene med garn ut fra Stamsund, der hun bor med samboer og 18 sammen fem barn. -Jeg er vant til at folk spør hvor ungene er, ikke hvor mye fisk jeg har fått, forteller hun. Foto: Privat

skolekvoten på to fartøy. Sisilie var da fiske- og fangstlæring med faren som veileder. Hun hadde allerede bestemt seg for fiskeriket, og mente det var en fordel å få papirerne i orden.

Håpet er å få rekrutteringskvote, og da er lagbrev et av kravene, sa hun.

Rekrutteringskvote I februar var hun altså en av de seks holdige som vant i Fiske- og fangstlæringens «kvote-lotte» og ble tildelt rekrutteringskvote. Kvoten gir rett til å fiske om lag 29 tonn torsk - en rettighet man vanligvis betaler dyrt for.

For Sisilie var dette som å trekke gullbillet. Kvoten gir ti tonn mer torsk å fiske på enn i åpen gruppe, og kan spare den til senere, forteller hun.

Praktiske utfordringer Sisilie har bevisst at det er mulig å få til et lønnsomt fiskeri innenfor barnehagens åpningstid. Men utfordringer har det ikke manglet på. Blant annet begrenser en spesifikk lovbestemmelse om røktørpiskeris mulighet til være hjemme med røkt barn. Loven sier at

fiskerne må hente opp fangsten sin hver dag, og det er forbudt å la andre røkte bruket. Brudd kan straffes med bøter på flere tusen kroner. -Det har ført til at jeg har vært nødt til å ta med barn ut på jobb, og det er ingen ideell situasjon. Det er utfordrende å skulle ta vare på barn samtidig som man utøver et av verdens hardeste og farligste yrker.

Finn løsninger Hun forteller at landingsfor-

skriften også byr på praktiske problemer for småbarnsforeldre. Reglene tilsier at fiskeren skal medle inn fangst, komme i land og kontrollere. Deretter må man ligge i ro ved kai og vente på sluttbedden. Det hjelper ikke at man må rekke å hente fisk, for å forlate kaja vil være et regelbrudd.

De ulike departementene bør samarbeide for å finne løsninger som sikrer likestilling i fiskerierne, mener Sisilie. Hun er medlem i organisasjonen Hun Fisker, som jobber nettopp med å fremme likestilling i nærings-

tiden av juni var hun blant medlemmene som besøkte Skottinget for å snakke om utfordringene ved å være forelder og kvinne i fiskeriket. ▶▶▶

Norges Sjømatråd mente at en kvinnelig skolefisker med egen sjakk var et flott anskudd da de promoterte skoleen i en kampanje i Tyskland i for. Foto: Synnøve Sundby Falmyr/Norges Sjømatråd

Flere kvinnelige fiskere

Antall kvinnelige fiskere med fiske som hovedyrke økte med 9 prosent fra 2021 til 2022.

Positiv utvikling

I det siste har det vært mye fokus på å legge bedre til rette for kvinner i fiskerieringen, og det er også nye fiskeridirektoratet opprettet av. Derfor er det særlig positivt at det er en økning i antall unge kvinnelige fiskere, sier Jon-Erik Henriksen, som er Fiskeridirektoratets direktør for forvaltningsdivisjonen.

Sisilie Skagen Johansen tror økningen skyldes at både nærings- og media har blitt flinkere til å fremme og vise frem de kvinnelige fiskerne. - Folk ser at det er mulig, selv med unge i barnehagen, og det bidrar nok til en generell holdningsendring, sier Sisilie.

Uavhengig av kjønn var økningen i antall fiskere størst blant de aller yngste, de under 20 år, for i denne yngste-aldergruppen var økningen på 9,4 prosent. I denne aldersgruppen var 309 fiskere i 2021 og 338 fiskere i 2022, som hadde fiske som hovedyrke.

Hun er glad for at det nå fokuseres mer på å rekruttere nye og unge fiskere til nærings-

Innhold	Nr. 3 - 2023
Bare fisker i barnehagetida	3
En kvart av jentene blir vanlig	4
De vanste kraftelskapene i Nord-Norge	5
De vanste kraftelskapene i Nord-Norge	6
Kraftelskapene nord	7
Kraftelskapene nord	8
Monica Hansen fra Nord	9
Solen i nord	10
Sola dekker halvparten av strømmen	11
Kjennetegn på strømmen	12
Kjennetegn på strømmen	13
Kjennetegn på strømmen	14
Kjennetegn på strømmen	15
Kjennetegn på strømmen	16
Kjennetegn på strømmen	17
Kjennetegn på strømmen	18
Kjennetegn på strømmen	19
Kjennetegn på strømmen	20
Kjennetegn på strømmen	21
Kjennetegn på strømmen	22
Kjennetegn på strømmen	23
Kjennetegn på strømmen	24
Kjennetegn på strømmen	25

UTGIVER	ANNONSER	ABONNEMENT
REDAKSJON	GRAFISK PRODUKSJON	ADRESSE
Utgiver Nordnorsk Rapport AS Ansvarelig redaktør Dag Danielsen TF: 48 42 94 72 dag@nrapport.no	Markedskonsulenter Mette Bårdson TF: 98 70 21 00 mette@nrapport.no	Abonnement TF: 40 03 74 00 abo@nrapport.no Årsabonnement kr 1800,- pr år
Journalister Jonas Ellingsen Esd May Knut Østgaard	Karen Ugelvik TF: 41 19 07 52 karen@nrapport.no	Postadresse Håkon Østgaard 52 9022 Kvernåsen Førelingsadresse Sjømannsveien 13 9014 Tromsø
	Layout / produksjon JUXIX Halland TF: 911 59 000 post@baad.no	Hjemmeside www.nordnorskrapport.no
	Trykk Ansvarelig trykkeri: Lillestrøm	

NORDNORSK RAPPORT ISSN 2535-793X

Vi siterer
"Du har ikke vært full for du har steik grønsiden på 15 grader i 225 minutter!" - Utefær
"Det er dumt å komme med fete valgfliser, men det er enda dummere å holde dem." - Helmer Østland, samfunnsøkonom og jentabankseier (1920-2011)
"Livet er for kort til å angre på det du største veikk i går." - Emma Solberg, politiker (H)
"Kapitalister er kjønnsblinde. Jeg har aldri møtt et styre som foretrekker en halvårlig mann framfor en god kvinne. Det de ønsker er mest mulig profit." - Ein Østervær, rådgiver, lektor, forfatter og forlagsutgiver

Tanabreddens "ungdom"

Kjerringa på 77 kom hjem til mannen sin og sa: - Kjerne, bilen vil ikke starte, men av veik ka problemet e... -Jaha, sa mannen villente. Og ka e problemet? -Det e vann i forpasseren, sa kjerringa. -Vann i forpasseren? Svarte mannen. Kordan i all verden kan du si at det e vann i forpasseren, du som fan ikke vet forsaklingen en forpasser og et teltforer? -Ja vel, kjære. JE ska ta en titt på den. Kor e bilen? -I Tanabve, svarte kjerringa...

For fire år siden kjøpte hun egen båt. Samtidig startet prosessen med kursing og klargjøring til det nye yrket, parallelt med familie og en jobb i helsesektoren.

I 2018 ble Sisilie og søsteren Mathilde utnevnt av VOL, der de var i full gang med å ta

BERNOULLIFILTER

Det originale Bernoullifilter - solgt i 750 eksemplarer i Norge!

Et helautomatisk filter for ferskvann, sjøvann og prosessvæsker.

Filteret motvirker effektiv gjentetting og smuss på trykksatte system.

Teknologien i filteret utfnyr Bernoullis prinsipp.

1. Spylekvaliteten startes enten av en time-installasjon eller av en differensialtrykk, for en beskyttelse av filteret mot for store partikler.
2. Rengjøringen starter ved at spyleventil åpnes og store partikler spyles ut.
3. Under spylekvaliteten tar en spesialformet disk kontakt på en pneumatisk sylinder for å filtere installasjonen der den skaper et mellomrom mellom disken og filter-innsatsen.
4. Vannhastigheten øker lokalt rundt disken samtidig som det statiske trykket minsker sammen med Bernoullis prinsipp. Dermed frigjøres partikler som har festet seg på filter-innsatsen.
5. De løse partiklene forsvinner ut av filteret gjennom spyleloppet.

Teknor

Teknor 141 Et 300 - vannlednings - teknikk@teknor.no

More from Nordnorsk Rapport



Nordnorsk Rapport nr. 2 - May 9, 2023



Nordnorsk Rapport nr. 1 - March 7, 2023



Nordnorsk Rapport nr. 6 - January 3, 2023



Nordnorsk Rapport nr. 5 - November 14, 2022



Nordnorsk Rapport nr. 3 - October 4, 2022



Nordnorsk Rapport nr. 4 - October 4, 2022

Advertisement

Chat med jenter i nærheten

home.mydates.me

Read more

Advertisement

Bring your content to life

Create engaging publications

Get started

Go explore



Create once. Share everywhere.

Issuu Inc.

English

Company

About us
Careers
Blog
Webinars
Press

Issuu Features

Fullscreen Sharing
Social Posts
Articles
Embed
Statistics
InDesign Integration
Cloud Storage Integration

GIFs
AMP Ready
Add Links
Teams
Video
Web-ready Fonts

Solutions

Designers
Content Marketers
Social Media Managers
Publishers
PR / Corporate Communication
Education
Salespeople
Use Cases

Industries

Publishing
Real Estate
Sports
Travel

Products & Resources

Plans
Partnerships
Developers
Digital Sales
Elite Program
Publisher Directory
Redeem Code
Support

Explore Issuu Content

Arts & Entertainment
Health & Fitness
Science
Travel

Business
Hobbies
Society
Vehicles

Education
Home & Garden
Sports

Family & Parenting
Pets
Style & Fashion

Food & Drink
Religion & Spirituality
Technology & Computing